

Aus dem Matthäus-Evangelium (XIII. 24-30)

Altenglischer Ausdruck	Phonemische Transkription	Deutsche Übersetzung	Kommentar
Heofona rīce is geworden þām menn ġelīc þe sēow gōd sǣd on his æcere.	heovona ri:tʃə is jəwordən θæ:m menn jəli:tʃ θe se:əw go:d sæ:d on his ækərə	Das Himmelreich (wörtl: der Himmel [Gen.] Reich) gleich (wört. ist gleich geworden) dem Mann, der gute Saat auf seinen Acker säte.	se heofon 'Himmel' (ne. <i>heaven</i>); þæt rīce 'Reich'; is 3. Sg. Ind. Präs. von <i>wesan</i> 'sein' (ne. <i>is</i>); ġeworden Part. Prät. von <i>weorþan</i> 'werden' (vgl. dt. <i>geworden</i>); menn Dat.Sg. von <i>mann</i> 'Mensch, Mann'; sēow 1./3. Prät. Sg. von <i>sāwan</i> 'säen' (ne. <i>sow</i>) gōd Adj. 'gut' (ne. <i>good</i>) þæt sǣd 'Saat' (ne. <i>seed</i>) se æcer 'Acker' (vgl. ne. <i>acre</i>)
Sōþlice, þā þā menn slēpon, þā cōm his feonda sum, and ofersēow hit mid coccele onmiddan þām hwæte, and fērde þanon.	so:θli:tʃə θa: θa: menn sle:pon θa: ko:m his fe:onda sum and ovərse:əw hit mid kokkələ onmiddan θæ:m hwæ:tə and fē:rdə θanon	Wahrlich, als die Menschen (Männer) schliefen, da kam einer seiner Feinde und übersäte ihn (sc. Acker) mit Wicke inmitten des Weizens und ging davon.	slēpon Prät.Pl. von <i>slāpan</i> 'schlafen' (ne. <i>sleep</i>); cōm Prät.Sg. von <i>cuman</i> 'kommen' (ne. <i>come</i>); se feond 'Feind' (vgl. ne. <i>fiend</i>); sum Indef.Pron. 'ein gewisser, ein' (vgl. ne. <i>some</i>); cōm 3. Pers. Sg. Prät von <i>cuman</i> 'kommen'; ofersēow s. <i>sēow</i> ; se coccel 'Kornrose, Wicke' (ne. <i>cockle</i>); sēo midde 'Mitte' onmiddan Pröp. → Dativ 'inmitten' se hwæte 'Weizen' (ne. <i>wheat</i>); fērde 3. Pers. Sg. Prät. von <i>fēran</i> 'gehen, fahren' (vgl. ne. <i>fare</i>)
Sōþlice, þā sēo wyrt wēox, and þone wæstm brōhte, þā ætiewde se coccel hine.	so:θli:tʃə θa: se:ə wyrt we:əks and θonə wæstm bro:htə θa: æti:əwdə se kokkəl hinə	Wahrlich, als die Pflanze wuchs und Frucht brachte, da zeigte die Wicke sich.	sēo wyrt 'Pflanze'; wēox 3. Pers. Sg. Prät. von <i>weaxan</i> 'wachsen'; se wæstm 'Wachstum, Frucht'; brōhte 1./3. Pers. Sg. Prät von <i>bring-an</i> 'bringen' (ne. <i>brought</i>); ætiewde 1./3. Pers. Sg. Prät von <i>ætiewan</i> 'zeigen, offenbaren'; hine Personalpronomen als Reflexivpronomen 'sich'
Ðā ēodon þæs hlāfordes þēowas and cwædon: 'Hlāford, hū, ne sēowe þū gōd sǣd on þīnum æcere?	θa: e:ədon θæs hla:vordəs θe:əwas and kwæ:don hla:ford hu: ne se:əwə θu: go:d sæ:d on θi:num ækərə	Da kamen die Knechte des Herrn und sprachen: Herr, wie, sätest du nicht gute Saat auf deinen Acker?	ēodon Prät. Pl. zu <i>gān</i> 'gehen' (ne. <i>go</i>); se hlāford 'Herr, Hausherr, Gatte' ← <i>hlāf</i> 'Brotlaib, loaf' + <i>weard</i> (ne. <i>Lord</i>); se þēow 'Diener, Knecht'; hū Adv. 'wie' (ne. <i>how</i>); ne 'nicht'

Hwanon hæfde hē coccel?'	hwanon hæfdæ he: kokkæl	Woher bekam er (die) Wicke?	hwanon Adv. 'woher'; hæfde [hævde] Sg. Prät. von <i>habban</i> 'haben' (ne. <i>had</i>)
Þā cwæþ hē: 'Þæt dyde unhold mann.'	θa: kwæθ he: θæt dydæ unhold mann	Da sprach er: Das hat ein feindseliger Mensch getan.	cwæþ 1./3. Pers. Sg. Prät. von <i>cwēpan</i> 'sagen, sprechen' (vgl. ne. <i>quoth</i>); dyde 1./3. Pers. Sg. Prät. von <i>dōn</i> 'tun, machen' (ne. <i>do, did</i>); unhold Adj. 'feindlich gesinnt, feindselig'
Þā cwædon þā þēowas: 'Wilt þū, wē gāþ and gadriaþ hīe?'	θa: kwæ:don θa: θe:əwas wilt θu: we: ga:θ and gadriaθ hi:ə	Da sprachen die Knechte: Willst du, dass wir sie einsammeln gehen?	cwædon Prät. Pl. von <i>cwēpan</i> (vgl. <i>cwæþ</i>); wilt 2. Pers. Sg. Präs. von <i>willan</i> 'wollen'; gāþ Pl. Präs. von <i>gān</i> 'gehen'; gadriaþ Pl. Präs. von <i>gadrian</i> 'sammeln, pflücken' (ne. <i>gather</i>); hīe Nom/Akk Pl. Pers.Pron.
Þā cwæþ hē: 'Nese: þylæs gē þone hwæte āwyrwalien, þonne gē þone coccel gadriaþ.'	θa: kwæθ he: nese θy:læs je: θonə hwæ:tə a:wyrwalien θonnə je: θonə kokkel gadriaθ	Da sprach er: Nein, damit ihr nicht den Weizen ausreißt, wenn ihr die Wicke einsammelt.	nese 'nein'; þylæs Konj. → Konjunktiv 'damit nicht' (vgl. <i>lest</i>); āwyrwalien Konjunktiv Plural von <i>āwyrwalian</i> 'entwurzeln' (zu <i>wyr</i>)
Lætaþ ægþer weaxan oþ rīp-tīman; and on þæm rīp-tīman ic secge þæm rīperum:	læ:taθ æ:jθer wææksan oθ ri:pti:man and onθæ:m ri:p ti:man itʃ sedʒə θæ:m ri:perum	Lasst beides wachsen bis zur Erntezeit und zur Erntezeit sage ich den Schnittern:	lætaþ Imperativ Pl. von <i>lātan</i> 'lassen' (ne. <i>let</i>); oþ Pröp. → Akk. 'bis'; se rīp-tīma 'Erntezeit'; secge [sedʒe] 1.Pers. Sg. Präs. von <i>secgan</i> 'sagen'; se rīpere 'Schnitter, Mäher' zu <i>rīpan</i> 'ernten' (vgl. ne. <i>reaper</i>)
"Gadriaþ ærest þone coccel, and bindaþ scēaf-mælum tō forbærnenne; and gadriaþ þone hwæte in-tō mīnum berne."	gadriaθ æ:ræst θonə kokkæl and bindaθ sææfmæ:lum tō: forbærnennə and gadriaθ θonə hwæ:tə into: mi:num bernə	Erntet zuerst die Wicke und bindet sie bündelweise zum Verbrennen und erntet den Weizen in meine Scheune.	ærest Adv. 'zuerst'; gadriaþ Imp. Pl. bindaþ Imperativ Pl. von <i>bindan</i> 'binden' (ne. <i>bind</i>); scēafmælum Adv. 'garbenweise, in Garben' zu <i>scēaf</i> 'Garbe, Bündel' (ne. <i>sheaf</i>); tō Pröp. → Dat. 'zu'; forbærnenne Verbalsubstantiv zu <i>forbernan</i> 'verbrennen'; tō forbærnenne 'zum Verbrennen'; intō Pröp. 'in ... hinein' (ne. <i>into</i>); þæt ber(e)n 'Scheune', aus <i>bere-ærn</i> (<i>bere</i> 'Gerste', <i>ærn, earn</i> 'Haus, Gebäude') (ne. <i>barn</i>)